

33. Iniquitas quanto magis abundat, tanto magis adversus diabolum acris pugnandum est. *Annot. in Job*, cap. 38.
34. Tempus inimicorum est, donec transcat iniqutias. *Ibid.*
35. Nulla est iniquitas impunita, nisi quam sanguis Mediatrix expiaverit. Lib. 6, *contra Iustitiam*, cap. 19.
36. Christus iniquitatem ignoscendo, auferit. Lib. 1, *Oper. imperfect. contra Julian.*, num. 83.
37. Itera iniquitas concessam misericordiam exanimavit. Lib. *Medit.*, cap. 3.
38. Christus iniquos amavit, sed iniquitatem solvit: iniquos amavit, sed non ad iniquitatem congregavit. *Tract. 7, super Epist. Joannis.*
39. Nulla nocebit iniquitas, si nulla dominatur iniquitas. *Serm. 43, super Qui habitat.*
40. Servus est cui dominatur iniquitas. Lib. 1, *de Consider. ad Eugen. Pap.*
41. Omne quod a veritate discordat, iniquitas est. *Serm. 31, ad Sororem.*
50. INIQUITAS. 42. Iniquitas naselur, trahitur, compleetur, nascitur in cogitatione; trahitur in delectatione; compleetur in consensione. *Exposit. 2, super Psalm. cxix.*, cap. 10, vers. 6, art. 2.
43. Ubi lex est, ibi sequitur est: ubi vero equitas abest, ibi iniquitas adest. *Ibid.*, cap. 5, vers. 13, art. 3.
44. Iniquitatis idoneus persecutor, fæcilius est executor. *Ibid.*, cap. 7, vers. 10, art. 4.
45. Ubi totum occupat aequitas, nullum habet locum iniquitas. *Ibid.*, cap. 7, vers. 12, art. 4.
46. Consummata iniquitas permanet, voluptas fugitiva pertransit. *Homil. 4.*
47. Iniquitatem tuam si tu agnoscis, Deus ignoscit. *Ibid.*, homil. 13.
- CASSIODORUS. 48. Remanet iniquitas desperata, cui subtrahitur salverrima medicina. *Super Psalm. cvm. vers. 11.*
- S. CYRILLUS. 49. Morbus animae acerbissimus est iniquitas, que et nervos illius omnes præcedit, et eterno ignobiam curat. *Cateches. 2.*
- FRANCISCUS. 50. Iniquitas id quod in omnibus rebus exter-
nis reputatur maximum bonum, homini auferit et violat. In *Elucid.* super cap. xxxi, *Job.*
- GLOSS. ORD. 51. Peccator ut mundari possit ab iniquitatibus suis, reprobat cogitationes, origines scilicet malorum operum, abjectat necesse est. Super 1, *Es-
dras*, cap. 9.
52. Diabolus tot testes habet, quot iniquitatis sue predicatoris. Super *Job*, cap. 40.
- GLOSS. INT. 53. Iniquitas tua voluntatis est, non natura: omnis enim creatura bona et perfecta condita est. Super *Ezech.*, cap. 28.

54. Quem rapit iniquitas, infernus absorbet. *S. GREGOR. MAGNUS.*
Lib. 26 Moral., cap. 24.

55. Iniqua dicitur, qui pravitate operis ab æquitate discordat. *Ibid.*, lib. 18, cap. 6.

56. Valde iniqua sunt, quæ iniqui sub boni specie moluntur. *Ibid.*, lib. 33, cap. 24.

57. Peccator cum de iniquitate sua non confunditur, in iniquitate eadem etiam administriculæ pes simus consuetudinis roboretur. *Ibid.*, lib. 4, cap. 25, super illud *Job 3: Quare exceptus genitus.*

58. Si vanitatis culpa nequamque caute compescitur, ab iniquitate prolixus mens inculta devoratur. *Ibid.*, lib. 10, cap. 9.

59. Vanitas mentem obnubilat, iniquitas cœcat. *Ibid.*

60. Apertus damnationis testis est ipse timor iniquitatis: quia et timetur quod agitur, et tamen malum non vincitur, quod timetur. *Ibid.*, lib. 12, cap. 21, super illud. *Sap. 17: Cum sit timida negotia veritatis.*

61. Manifestum perditionis iudicium est, quando affectus iniquitatibus, subsequens faveat affectus, et nulla contraria est impedit, quod mens perversa concepit. *Ibid.*, lib. 26, cap. 14.

62. Sive sit magna, sive parva iniquitas, nisi puniatur ab homine peccante, puniatur a Deo judicante. In *septem Psalm. Penit.*, super *Psalm. iv.*, vers. 7.

63. Illy qui alios ad iniquitatem suadendo pertrahunt, in semelipsa ministerium demum ad iniquitatem suscipiunt. *Homil. 2, super Ezech.*

64. Non vivit justitia, nisi qui moritur iniquitati. In *septem Psalm. penit.*, super *Psalm. vii.*, vers. 42, *Vivificabis me, etc.*

65. Si quilibet modo incipienti negligitis iniquitatibus, plorimus erroris sui gladio vulnerabit. Lib. 3, in *Registro*, indic. 12, cap. 35.

66. Iniquo non nocebit iniquitas sua, a die quo se ab iniquitate converterit. *Epist. 14, ad Celsianum.*

67. Justitia requiem habet, iniquitas laborem. Super *Ecclesiast.*, cap. 4, super illud: *Melior est plenus pugilus, etc.*

68. Nemo magis iniquus, quam ille qui iniquitatis inventor est simulacrum sanctitatis, id est diabolus. Super *Psalm. xxxii*, vers. 1.

69. Iniquitas inverecunda est, palam andet, palam molitur, palam perficit. Super *Psalm. cxix.*

70. Quanto major es, tanto iniquitas tua deformior. Super 11, *Reg.*

71. Tolle iniquitates, et nulla erunt vana. Super *Ecclesiasticum*, cap. 3.

72. Iniquitas extrema, est cupiditas. Super *Thren.*, cap. 35.

73. Abhorret ab illo justitia et pietatis au-

S. HILARIUS.
*HUGO & S.
VICTORE.*
HUGOCARD.

THEODOR.

JOAN. CASS.

*S. JOANNES
CHRYSOST.*

tor, quidquid bonitati equitatum contrarium est. *Collat. 23, Abbat. Theone.*

74. Omnis homo quantumvis malus priusquam aliquam faciat iniquitatem, quasi tardior est ad opus iniquitatis: quod si semel cooperari, jam patrator fit ad omne opus iniquum. *Homil. 6, super Matth. Oper. imper.*

75. Via perditionis est iniquitas, et via vita est omnis justitia. *Ibid.*, homil. 18.

76. Iniqui ne post mortem desinunt esse iniqui: quia et si tunc peccaro non possunt, tamen pecandi propositum tenent. *Ibid.*, homil. 19.

77. Iniquitas ex suggestione quadam diaboli nascitur, por pacem autem servatur. *Ibid.*, homil. 26.

78. Iniquitas time, quæ mater est tormentorum. *Homil. 26, ex Divers.*

79. Injustus cum diabolo vivit. *Homil. 16, super 1 Cor.*

80. Iniquitas multiplicatio, in causa est cur charitas refrigeratur. *Serm. 8, super Epist. ad Ephes.*

81. Malorum iniquitas, Sanctorum servit utilitas: quia unde mali corrunt, inde boni proficiunt. *Lib. 1, de Summo bono*, cap. 10, sent. 12.

82. Trahit iniquitatem ut funiculum, qui tardat ad Deum converti: trahere enim iniquitatem, est morum facere in iniquitatibus. *Lib. 2, de Summo bono*, cap. 23, sent. 12.

83. Iniquis molestia est veritas, et amara disciplina justitiae. *Ibid.*, lib. 3, cap. 32, sent. 8.

84. Iniquitas cum justitia non habet pacem. *Serm. 9, Quadrag.*

85. Quando iniquus agens quis, propterea tamen nullo pudore afficit: vulnus magis exasperat, et error ipsius tendit ad desperationem. *Paremone. 96.*

86. Salubrior est mordens pietas, quam mulcens iniquitas. *Lib. 2, epist. 9, ad Innocent. Pop.*

87. Minus noxia est iniquitas aperta quam tecta. Super *Psalm. cxxxix*, vers. 2.

88. Iniqui, membra sunt diaboli. Super *Psalm. cxxxix*, vers. 4.

89. Metu illionis omnis iniquitas refranatur. *Lib. 4, adversus Marcionem*, cap. 16.

90. Fundamentum et radix iniquitatis, vita corrupta est. Super *Psalm. xiii*, vers. 2.

91. Si quis iniquam elegerit vitam, licet secundis ventis feratur, miserissimus tamen putandus est. Super *Psalm. 14*, vers. 5.

92. Infœcunditas maxima causa est iniquitas. Super *Joel*, cap. 1.

93. Iniqui velint sine fine vivere, ut sine fine possent in iniquitatibus permanere. 1, 2, quest. 37, art. 3.

SENTENTIE PAGANORUM.

94. Iniquitas omnem in justitiam continet. *Lib. ARISTOTEL.*

5, *Ethic. ad Nicomach.*, cap. 4.

95. Iniquitas est, mores ritusque patrios prævaricari, legibus et auctoritatibus publice subesse non velle, mentiri etiam ac pejare, pacta transgredi, et fidem fallere. *Lib. 4, de Virtutibus*, cap. 5.

CICERO.

96. Locus jam nullus est, neque tam longinquus, neque tamen reconditus, quo non per hac tempora nostrorum hominum iniquitas pervaserit. *Orat. 8, in Verrem*, lib. 3, act. 4.

Vide etiam tit. *Domatio*, sent. 9, 17, 20; *Differ-
entia*, sent. 26; *Disinuiditudo*, sent. 22; *In-
muditudo*, sent. 3; *Judicium in genere*, sent. 26;

Opus, sent. 10; *Pecatorum defensio*, sent. 55; *Punitio*, sent. 14, 52; *Resurreccio a peccato*, sent. 52; *Seductio*, sent. 18; *Tractio*, sent. 34.

INJURIA.

Etymologia. Injuria dicitur, quasi in jura, id est, *COLLECTOR.* contra iura.

Definitio. Injuria est, que andet aliquid contra *S. ISIDORUS
HISPALENS.* ordinem juris. *Lib. 5, Ethymol.*, cap. 26.

Injuria sunt, quæ aut pulsatione corpus, aut convicio aures, aut aliquo turpitudine vitam enjupsum violant. *Lib. de Arte Rhetor.*

Differentia. Dividamus injuriam a contumelia: prior illa natura gravior est, hæc levior, et tantum delicta gravis, quæ non lesunaria, sed offenduntur. *De Constantia sapientis*, cap. 4.

SENECA.

SENTENTIE PATRUM.

1. Is, qui citio injury moveatur, facit se dignum *S. AMEROS.* viseri contumelia, dum vult ea indigne probari.

Prose.

2. Melior est qui contemnit injuriam, quam qui dolet: qui enim contemnit, quasi non sentiat, ita despici: qui autem dolet, quasi senserit, torturatur. *Lib. 1 Offic.*, cap. 6.

3. Quos manet gloria, expecta injurya. *Ibid.*, cap. 16.

4. Non in inferenda, sed in repellenda injurya lex virtutis est: qui non enim repellat a socio injuryam, si potest, tam est in vito, quam ille qui facit. *Ibid.*, cap. 36.

5. Melius dissimilare injuriam, quam cum re-darguis, vindicare. Super *Psalm. xxxvi.*

6. Nullus est, qui facit alteri injuriam, nisi qui fieri nolit sibi. Super *Epist. ad Rom.*, cap. 2, in illud: *Quæ legis sunt, faciunt.*

7. Ex debito charitatis quilibet tenet ropellere injuriam a proximo, si potest: et qui non re-

S. ANSELM.

8. *ANTONIN.*

- pellit, tam est in vito, quam ille qui facit. Part. 2, tit. 7, de *Ira*, cap. 8, § 2.
8. Injuriis magnanimum debet parvipendere, et a memoria repellere, time in mente sua quietus erit. Part. 4, tit. 3, cap. 7, § 5.
9. Tanta est humana fragilitas, ut ad sibilum unius verbi dejiciatur. Part. 4, tit. 5, cap. 12, § 2.
- S. AUGUST. 10. Non est interior litterarum scientia, quam scripta conscientia, id se alteri facere, quod nolit pati. Lib. 4, *Confess.*, cap. 48.
11. Nulli est injuria vel lebor referenda, ut ab alio gravior repellatur. *De Mendacio ad Conservationem*, cap. 11.
12. Sepe nihil nocet ei iniquitas qui patitur injuriam : ei antem qui facit, necesse est ut noceat. *Deserv. Dom. in monte*, lib. 2.
13. Quamvis te irritet quisque, quamvis convicet, quamvis injuriam tibi faciat, tu tamen patientis esto, ne rependas contumelias, et melius tacendo vincas. *De rectitud. catholice conservata*.
14. Gloriosum est injurias oblivisci, sed olitrius injuriam tuam, non vulnus fratris tui. *Prosecc.*
15. Ille injuriam fecit, et injuriam faciendo gravi scipsum vulnere percussit, et tu ejus vulnus contemnis. *De verbis Domini*, serm. 16.
16. Romanis accepta injuria ignoscere malebant, quam persequi. Lib. 4, de *Civit. Dei*, cap. 6.
17. Accipere quam facere præstat injuriam. *Contra Mendac.*, cap. 9.
18. Injurious ab eo ipso, cui fecit injuriam, discat, qualia sint propter que fecit injuriam. Epist. 5.
- S. BASILIIUS. 19. Optabilis est injuriam ferre, quam inferre. *Orat. 42*.
- V. BEADA. 20. Gloriosus est injuriam tacendo tolerare, quam respondendo vindicare. In suis *Proverbis*, verbo *Gloriosus*.
- GOETIUS. 21. Infeliciores sunt qui faciunt, quam qui patientur injuriam. *Ibid.*, verbo *Infeliciores*.
- S. BONAV. 22. Miserior injurie illator quam acceperit, esse videtur. Lib. 4, *de Consolat. philosoph.*, pros. 4.
23. Si injuriam pateris et taces, et proximum non corris, plus peccas negligendo, quam ille affligendo. Super *Lue.*, cap. 6.
24. Benigni et justi judicis est, suas injurias contempnere, et aliorum injurias judicare. Lib. 1, *Pharetræ*, cap. 45.
25. Quanto injuria major, tanto honorabilior eris. In *Stimulo amoris*, part. 2, cap. 6.
- S. GREGOR. 26. Patienter illam injuriam tolerat, qui pie

- meminit quod fortasse adhuc habeat, in quo debeat ipse tolerari. Lib. 5, *Moral.*, cap. 31.
27. Hujus saeculi dilectores pro terrenis lucris quasi libet injurias tolerant, et pro colesti mercede vel tenuissimi verbi ferre contumelias recusant. *Ibid.*, lib. 19, cap. 16.
28. Leve videbitur quod injuria percutimur, dum in actione nostra conspicimus, quia pejus meremur. *Ibid.*, lib. 30, cap. 9.
29. Si contra veritatem injuriam pertuleris, luxuria puta. Lib. 40, in *Registro*, indict. 5, cap. 14, epist. 14, ad *Oppositorum*.
30. Imitatione Dei gloriosus est tacendo injuriam fugere, quam respondendo superare. Homil. 18, super *Evang.*
31. Nihil est iniquius quam pro corruptione, injuriam fugere, quam respondere. In *septem Psalm. penit.* super *Psalm. iii*, vers. 20 : *Qui oderunt me inique*.
32. Qui per injuriam premitur, Deum habet s. GREGOR. NAZ. adjulorem. Super *Ecclesiasten*, cap. 3.
33. Maximum malum est calumnia, nam illa animabus sapientium insidiat, et generosam hororum instantiam impedit conatur. *Ibid.*, cap. 7.
34. Gravissimum malum est calumnia, hinc enim sapientum animabimis insidias struit, at generosam bonorum virorum constantiam labefactare molitur. Super *Ecclesiast.*, cap. 7.
35. Irasci, hominis est : injuriam non facere, s. HIERON. Christiani. Epist. 45, ad *Antoniu*.
36. Meam injuriam patienter tuli, impietatem contra Deum ferre non potui. Epist. 33, *advers. Vigilant.*
37. Virum humilem, patientia ostendit injuriae. Epist. 1, ad *Demetriad.*
38. Injustum est, si alteri quod tibi ab alio discriminatum est, patiaris inferri. Epist. 44, ad *Mauritii filium*.
39. Non tanta virtutis est ab aliis factam injuriam sustinere, quanto gratiae Domini est placidum, militem atque tranquillum injuriam facere non posse. Super *Nathan*, cap. 2, super illud : *Contemplare viam*.
40. Omnes humanæ injurie, que religiosis vi. S. HILARIC. ris inferuntur, non eodem habent autores quos habent ministros : executo quidem hominum est, sed diaboli instinctus est. Super *Psalm. xxviii*.
41. Rem injustam ante oculos suos proponit, HUGOCARD. qui ut uitiolem querat, memor est injuriarum. Super *Psalm. c.*
42. Quod jure quis patitur, non est injuria : aliud est enim pati injuriam, aliud pati suppli-

- cium : injuriam patiunre injuste, supplicium justo. Super *Psalm. xxxv*.
43. Qui irrogatam sibi injuriam vult vindicare, usurpat sibi quod non est suum. Super *Ecclesiasten*, cap. 7.
44. Nulli injuriam facias, et etiam nocenti tibi, sed differ vindictam propera iram. Super *Ecclesiasten*, cap. 10.
45. Qui de illata indignatur injuria, humiliatis satisfactione placatur. Collat. 18, *Abbat. Piamonis*, cap. 17.
46. Animus fortis et constantis est, posse obliuiscari injurias. Homil. 23, super *Gen.*
47. Tantum virtutis est robur, ut patiente suparet injuriam sibi facientes : ut cum impugnatur, hostibus fiat potentia. *Ibid.*
48. Qui prohibere potest eum, qui injuriam facit, et non prohibet, non est minorem huc potest, quam qui injuriam fecit. *Ibid.*, Homil. 33.
49. Consolare eum, qui injuria affectus est, sic et teipsum ab injuria affectum eriges. *Ibid.*
50. Hec est optimæ philosophia, nunquam eis nisi quibus injuriam faciunt adversari. *Ibid.*, homil. 34.
51. Quando quis in hominibus aliquem charum domino suo injuria quadam afficit, sibi injuriam faciat putat dominus. *Ibid.*, homil. 45.
52. Qui paratus ad ingruentia male fuerit, illatas injurias facilis feret. homil. 5, de *patientia*.
53. Nemo potest injuriam tibi inferre, preter te ipsum : quare si injurias tibi persequi cupis, eisipsum primo invadas, nullus enim prohibet : sed si alium aggredieris, majori injurya pressus jacebis. *Prose*.
54. Non qui passus est, sed qui fecit injuriam patitur.
55. Omnium certe malorum haec causa est ; quia non intelligimus quis facit, et quis patitur injuriam.
56. Nam si recte intellegemus non injurias nosipos veraxremus adversus alium orantes, cum certiores essemus neminem in terris posse nobis officer. Homil. 52, super *Math. Oper. perfect.*
57. Vere passus injuriam illa est, qui passione victus succubuit. *Ibid.*, homil. 61.
58. Quo maiores quispiam injurias in te jaculatus est, eo majoris indulgentie tibi causa constitutus est. *Ibid.*, homil. 52, ante finem.
59. Magnum bonum est injuriarum oblivio, et summpore ea Deus placatur. *Ibid.*, homil. 80.
60. Quanta suauis sit amare injuriam, quam odire, post depositis immitiatis optime percieps. *Ibid.*, ante fin.
61. Injuriarum memoria animi est perniciem diutius cogitantis. *Prose*.
62. Nunquam ille tantum tibi facere potuit, quantum turpe tibi, lesionis memoriam retinendo. *Ibid.*
63. Illa clarissima atque fulgentissima Victoria, qui injuriam inferentem patiente superasti. *Prose*.
64. Non luctari te oportet, Deus eas tibi concessit, ut non concertatione manuum, sed patientia vincas.
65. Non excas in prælium, et vicisti : non colueris, et coronatus es, sicutque multo tu præstavior, et fortior adversario es.
66. Qui magno animo injurias tulit, ubique ut viceretur. *Ibid.*, homil. 35.
67. Discamus exemplo Christi, nostras injurias illatas magnanimiter sustinere, Dei autem injurias, nec usque ad auditum suffere. Homil. 5, super *Math. Oper. imperf.*
68. In propriis injurias patientem esse, laudabile est : injurias autem Dei dissimilare ; nimis impium est. *Ibid.*
69. Ubi recordatio injuriae in medio est, ibi diabolus exultat. *Ibid.*, homil. 47.
70. Benigni et justi judicis est, suas injurias contempnere, et aliorum injurias vindicare : qui autem suas vindicat injurias, quamvis justa vindicet, nunquam tamen judex justus esse putatur. *Ibid.*, homil. 45.
71. Neque precatio, neque elemosyna, neque jejunitia, neque sacra communio, neque alia quidquam simile (nisi injuriarum oblitiam) potest nobis praesidio esse in die iudiciorum. Homil. 20, ex diversis, in *Matth.*
72. Non cum ulciscitur quis injurias, sed cum eas aquo animi tolerat, hoc magnum est, hoc laudabile. Homil. 3, super *Joan.*
73. Non es qui injurieratur, sed qui parvo animo injurias dolet, et injurias confirmat et irritat injuriantem. *Ibid.*, homil. 82.
74. Si non possit injuriantem perpeti, id verius est : ipsa injuria qua digna est accusatione? Homil. 46, super *I. Cor.*
75. Injuriarum reminisci, est anima nequitum meditantis. Homil. 52, ad *populum Antioch.*
76. Suprema prorsus amaritia est, seipsum ferire, et hoc ipsum nescire : sed eum alium injuria credit afflere, tum vero seipsum omnino jugulare. Serm. de *Virt. et vitiis*.
77. Virtutis via magna est, qua dum injuria leditur, ledentes superal : dum profligatur, profligantes tunc maxime debellat. *Ibid.*
78. Non injuriam pati, sed injuriam faceere, aut nescire pati malum est. Homil. 43, super *Matth. Oper. perfect.*
79. Cogita quod qui injuria cederis, vincis :

ille autem qui cedit, vincitur. Momentum est, cave abriparis, et totum statim effecisti : cave moveris, et totum extixisti. Homil. 31, super Acta Apost.

80. Vis esse memor injuriarum et hostis? hostis esto, sed diabolus, non membris tui. Serm. 14, super Epist. ad Ephes.

81. Injuries et detrimenta maximam perpessus, tu contraria operari stude. Homil. 3, super I Tim.

82. Injuriam pati, hoc est Christiani. Homil. 20, super Epist. ad Hebr.

83. Si quis te injuriat, tu contra benedic, et attende quantum et ex hoc lueraberis. Prose.

84. Malum extinguimus, mercedem tibi comparas ampliorum, illi confusione excitas, que ei eam sam correctionis appetit, et tu nihil patieris mali. Ibid., homil. 30.

S. JOAN. CL. 85. Memoria injuriarum est furoris complementum, peccatorum custos, justitia odium, virtutum perditio, venenum anime, mentis aspidus vernis, orationis confusio, depreciationis exsilio, charitatis alienatio, clavus infixus anime, injicendus sensus, verbo peccatum, nunquam dormientes iniquitas, horis singulis admissa malfida. Gradiu 9.

JOAN. GERS. 86. Suam injuriam non emendat, qui injuriam augmentat; injuria non vincitur injuria, sed patientia: qui patitur, vincit, sed pungit spinis; qui a pungentibus non abstinet spinis. Serm. in septages. de Ira.

87. Qui a socio, si potest, injuriam non repellit, tantum in vita est, quantus ille qui facit. Tract. contra proprietarios, part. 2.

88. Injuriam non facere, justitia est et dilectio: illatum patienter suffvere, virtus maxima est. In cap. 4, Regula S. Benedicti, verbo Ait.

89. Non malus vincitur injurias, quam silentio injuriati. Ibid., verbo Hinc.

90. Cave ne sis uxor injuriarum tuarum, promptior es ad suscipiendum, quam ad redendantum injuriam: disce mala ferre potius quam refere, disce potius tolerare quam facere. Lib. 2, de Synon., cap. 6.

91. Quam multi sunt, qui suas injurias tarde relaxant, Dei vero citius indulgent: fitque nonnquam ut occasione Domini injurias vindicandi, suas vindicent irati. De Conflic. vitiis, et virt.

S. ISIDORUS 92. Acceptarum injuriarum memoriam retinere, FELISPUOTA haud generosi animi est. Lib. 3, Epist. 17, ad Antiochum.

93. Justum est, ab alio minime laedi : philosophicum autem, acceptam injuriam aquo unimo ferre. Ibid., epist. 320, ad Asclepium Episcop.

94. Non minus mali est referre injuriam, quia LACT. FIRM. inferre. Lib. 6, de Divin. inst., cap. 18.

95. Si quis lacessitus injuria, ledentem persequi cooperit, victim est. Ibid.

96. Patientia injuriarum perturbatum animum ac fluctuantem, ad tranquillitatem suum revocat, hec mitigat, haec hominem sibi reddit. Ibid.

97. In omnibus, in quibus injuria afficeris, ad patientiam conuge, et super injuriantes nocuendum devolvetur. Parvus. 90.

98. Memoria injuriae obscurat rationem orantis, et eius orationis tenebras ofluminat. Ibid., de Orat., cap. 19.

99. Vicem injurie reddere, humana ultio est: S. PAULINUS at inimicum etiam injuriam diligere, vindicta coelestis est. Epist. 2, ad Severum.

100. Viri magnam fortitudine gravioribus in PETR. ELES. juris lacessita grandescit. Epist. 87, ad Guillelm. epis. Etien.

101. Turpe est, maxime homini orthodoxo, reficare injurias, et odiorum sotipos cineres denuo suscicare. De Amicit., cap. 24.

102. Qui per dolum inferunt injuriam, pejores PHIL. JUD. sunt apertis hostibus. De Creatione principio.

103. Levius malum est pati, quam inferre injuriam. Libro de Joseph.

104. Perfectorum est, etiam his, qui injuriam S. PROSPER. fecerunt, misericordiam magis, quam optare vindictam. Super Psalm. cit, vers. 6.

105. Pati injurias servorum nolumus, et subditum injuriis nostris Deum esse volumnus : et que ipsi toleratu humano indigna credimus, Deum a nobis dignae haec tollere credamus. Lib. 3, de Gubernat. Dei.

106. Semper per dignitatem injuriam preferentes, crescit enigma faciens : quia necesse est, quanto major est persona ejus, qui contumeliam patitur, tanto major sit noxa ejus, quia facit. Ibid., lib. 6.

107. Qui injuriam inferre non vult, propulsandam injuriam seculare sibi comparat. De Regno ad Arcadium imperat.

108. Majus malum est inferre, quam perpeti injuriam : illud enim proprium malum est, hoc alienum. Epist. 67, ad Theophil.

109. Ubi minor injurya, ibi nulla necessitas impatiens : At ubi major injurya, ibi necessarius injurie medela patienties. De Patient., cap. 41.

110. Nullo modo decet esse injuriam. Lib. 42, S. THEODOR. de Virt. activa.

111. Qui injuriatur Deo, crudelis est sibi et nonnatus hominibus. Opusc. 9, de Decem precept., precept. 2, verbo Non asumes.

112. Tanto major est injurya, quanto major est

is in quem committitur. Contra Graecos et Armenos, cap. 7.

S. VALENT. ERISC. 113. Quicunque tu es, quem aliena insolentia inquietat injurya, si vis perfectus esse, animorum iracundiam moderatione compesce. Homil. 42.

114. Cessant odia, ubi non reputatur injurya. Ibid.

115. Sicut illus qui injuriam fratris infert, gratia peccati manet culpa; ita tu maxima protegit virtutis corona, si accepta non irascaris injurya. Ibid.

116. Multi accepta injurya vicariam injuriam parant, et vindicato locum animo latrocinant expectant. Ibid.

117. Ultra felicitatem constat esse victorie, iniunium salvi fecisse, et injuriam vindicasse. Ibid., homil. 13.

118. Amico injuriam facere, turpe est. Sect. 29, Problem., quest. 2.

119. Iniquus est injuriam homini infortunato quare fortunato intulisse. Ibid.

120. Graviores facit injuriam, qui ex consulto quam qui non ex consulo injurias. Ibid., sect. 29, quest. 13.

121. Semper injustior est, qui se latere non putat, et tamet facit injuriam, quam qui se latere posse existimat. Ibid.

122. Injuria minor quidem est, injuriam pati : major autem, injuriam facere. Lib. 5, Ethic. ad Nicomach., cap. 5.

123. Sponte est injuriam facit, qui seit et cum, qui facit, et modum, quo facit. Ibid., cap. 11.

124. In magnis injurias, nihil aliecte facere, celsi est animi. Lib. Economic., cap. 4.

125. Qui afficit injuria, sponte facit injuriam : at affectus injurya invicta fert injuriam. Lib. 4, Major. moral.

126. Deus injurya vexatis opitulari creditur. Lib. 2, Rhetor., cap. 5.

127. Viri magnanimi non est, memorem esse injuriarum : sed eas potius pro nihilo putare. Lib. 4, Moral., cap. 3.

CICERO. 128. Summorum virorum exemplo injurias deponere, praeclarum est. Orat. 36, de Provic.

129. Oblivisci nihil soles, nisi injuriae, quod est animi ac ingenii praeclarissimi. Orat. 41, pro Ligario.

130. Fortes et magnanimi sunt habendi, non qui faciunt, sed qui propulsant injuriam. Lib. 4 Offic.

131. Unaquaque res duas habet ansas : unam tolerabilem, alteram intolerabilem. Si frater injuriam fecerit, non ea parte capias, qua facit in-

juriam (ea enim ejus ansa non est tolerabilis), sed illine potius, esse fratrem; sic capies eam, qua est tolerabilis. In suo Enchirid., cap. 65, per totum.

132. Etiam qui faciunt, odio habent injuriam. MIMOS PUB. In suis Sent., sent. 413.

133. Injuriarum remedium, est oblivio. Ibid., sent. 197.

134. Nullo modo facienda est injurya, neque cuicquam inferenda. In Dialogo Critonis.

135. Nullo modo rectum fusse est, neque facere, neque rependere injuriam. Ibid.

136. Injuriam facere, omnium malorum maximum est : malum cum pati, quam facere injuriam. De Rhetor.

137. Qui nemini injuriam facit, apud omnes in pretio est : qui vero injuriam depellit, magis quam duplice honore dignus est pra illio : ille enim cum uno, hic cum multis, hominibus confortur. Lib. 5, de Legibus.

138. Omne hominem oportet animosum esse et metum, maxime ad aliorum injurias perferendas. Ibid.

139. Bonus vir est, qui injurias fecit? noli credere: malus? noli mirari. Lib. 2, de Ira, cap. 30.

140. Non ut in beneficiis honestum est merita meritis repensare, ita injurias injurias. Illic vinci turpe est : hic vincere, inhumane. Ibid., cap. 32.

141. Magni animi est, injurias despiceare. Ibid.

142. Ille magnus et nobilis est, qui more magna iure : latratus minutorum canum securus deridet. Ibid.

143. Notissima vox est ejus, qui in cultu regum conseruat : cum illum quidam interrogaret, quomodo rarissimum rem in aula consecutus esset, senechum : Injurias, inquit, accepido et gratias agendo. Ibid., cap. 3.

144. Sepe adeo injuriam vindicare non expediat; ut ne lateti quidem expediatur. Ibid.

145. Non possum, inquit, injuriam pati, grave est injuriam sustinere, mentiris. Quis enim injuriam non potest ferri qui potest iram? Lib. 3, de Ira, cap. 26.

146. Maxima est factio injurie poena, scissa : non quisquam gravius afficitur, quam qui ad suplicium. Ibid.

147. Satius est sanari injuriam, quem ulcisci : multum temporis ultio absunt, multus se injurias obicit, dum una dolet. Ibid., cap. 27.

148. Magni animi est, injurias in summa potentia pati. Lib. 4, de Clement. ad Neron., cap. 20.

149. Tuttus est sapiens, nec ulla affici aut injuria, aut contumelia potest. *De Constant. sapient., cap. 2.*

150. Dissit ipsa injuriarum assiduitate, patientia. *Ibid., cap. 3.*

151. Sapientem melior scito esse natura, si nullus illi injurya nocet, quam si nulla sit. *Ibid.*

152. Injurya non potest fieri non injuste. *Ibid., cap. 7.*

153. Sapientia animus solidus est, et id roborig collegit, ut tam tuus sit ab injurya, quam illa, que retrahit. *Ibid., cap. 3.*

154. Beneficium est, hominis injurya. Lib. 2, *de Benef., cap. 19.*

155. Beneficio vis in injuryae extinguitur. Epist. 81.

156. Quid eo miseriis, cui beneficia excludunt, harent injurye? *Ibid.*

157. Qui ob hoc injuriam facit, quia potest; cito desinet, quia fecit, in suis Proverb., in fine postius.

SIMEON. PHIL. 158. Mali finis, injurya: injurya autem, perditio. *Sent. 193.*

VALERIUS. MAXIMUS. 159. Sua culpa injuryam accipit, qui ei se objicit. Lib. 2, *Dict. memorabil., cap. 4.*

Vide etiam tit. *Invidia*, sent. 63; *Ira*, sent. 227; *Mansuetudo*, sent. 24; *Memoria*, sent. 40; *M. Monachus*, sent. 414; *Oblivio*, sent. 31; *Patentia*, sent. 77; *Patentia Dei*, sent. 44; *Patientia*, sent. 265; *Vindicta*, sent. 22, 43, 58.

INNOCENTIA.

S. BONAV. 160. *Definitio.* Innocentia est puritas animi, injurya omnem illationem abhorrens. Part. 3, *Centiloqui*, sect. 44.

S. JOAN. CLIM. 161. Innocentia latus ac serenus est animi status, omni adventione ac figmento liber. Gradu 24.

CICERO. 162. Innocentia est affectio lati animi, que nocet nemini. Lib. 3, *Tuscul. quest.*

S. BONAV. 163. *Divisio.* Due sunt species innocentiae. Prima est, non nocere ei, qui non nocuit tibi; secunda, non nocere ei, qui nocuit. Super *Psalm. LXXXVII.*

Tres sunt partes innocentiae. Prima est, cum malis consoritum non habere; secunda est, non malis consentire; tercius, peccantes, si potest corrigeri. In *Decret. Gratiani.*

GLOSS. DEC. 164. Tres sunt innocentiae gradus. Primus est, malum non facere; secundus est, facientibus non consenire; tertius, peccantes, si potest corrigere. In *Decret. Gratiani.*

S. ISIDORUS HISPALENS. 165. *Differencia.* Inter innocentem et innoxium hoc interest, quod innocens sanctitate morum, intelligi-

gatur: innocens, qui non habet nocendi voluntatem. Lib. de *Differentiis*, different. 3.

SENTENTIA PATRUM.

1. Salomon ait, Innocens credit omni verbo. S. AMBROZ.

Non vituperanda facilitas, sed laudanda honestas; hoc est innocentem esse, ignorare quod nocet. Lib. 3 *Officiorum*, cap. 40.

2. Servile est omne peccatum, libera est innocentia. *De Joseph., cap. 4.*

3. Moriar innocens no moriar nocens. Lib. 2, *de Virginibus.*

4. Innocentia talis esse debet, ut nulli nocet. S. ANSELM.

De Similit., cap. 116.

5. Omnis improbatum ex imbecillitate animi venit; qua nihil innocentius est eo, qui in virtute perfectus est. *Serm. Dom. in monte*, lib. 1.

6. Ista est vera innocentia, quia nec inimico nocet. Super *Psalm. vii*, vers. 8: *Et secundum innocentiam meam, etc.*

7. Custodi innocentiam, pretiosissima res est. Super *Psalm. XXXVI.*

8. Perversa et falsa innocentia est, habendas Iaxare peccatis. Super *Psalm. L.*

9. Qui timore pena innocentia est, non est innocens, quanvis non nocet cum vult nocere: non enim nocet alteri per affectum malum, sed sibi plurimum per cupiditatem malam. Super *Psalm. XCIII.*

10. Innocens est, qui cum aliis non nocet, nec sibi nocet: qui enim et sibi nocet, non est innocens. Super *Psalm. c. vers. 3.*

11. Arcta omnis malitia, sola innocentia lata est. *Ibid.*

12. Custodi os cordis a malo, et innocens eris: innocens erit lingua corporis tui, innocentes manus erunt, etiam pedes innocentes erunt, occulti innocentes erunt, et aures innocentes erunt. Super *Psalm. CXXV.*

13. Deus non damnat innocentem, nec facit nongentes, quos perspicit innocentem. Lib. 4, *de Anna et origi.*, cap. 13.

14. Propterea iudex torquet accusatum, ne occidat nescios innocentem. Lib. 19, *de Civit. Dei*, cap. 6.

15. Ignorantia judicis plerunque est calamitas innocentis. *Ibid.*

16. Fingebam me fuisse quod non feceram, ne videbam obiectior, quo eram innocentior. Lib. 2 *Conf.*, cap. 3.

17. Cum multi innocentem ab aliis occidantur, a seipso nullus innocens occiditur. Lib. 3, *contra Gaudent.*, cap. 13.

18. Humilis esse non potest nocens, superbus

esse non potest innocens. Homil. 20, *ex Quinquag. homil.*, cap. 2.

19. Qui est hominum, qui suam cogitans infirmitatem, audet viribus suis tribuere innocentiam? Lib. 2 *Conf.*, cap. 7.

20. Innocentiam sie temere debetis, ut cam crescendo non amittatis. Lib. 20, *ex Quinquag. homil.*, cap. 4.

21. De incognitis non temere judicando, innocentiam custodimus. *De unit. Eccl.*, cap. 2.

22. In malis sperare bona nemo nisi innocens solet. In suis *Proverbii*, verbo *In.*

S. BONAV. 23. Nulla melior preparatio ad gratiam, quam pura innocentia. Super lib. 2, *Sentent.*, dist. 4, art. 4, quest. 2, argum. 3.

24. Gaudie innocentia et exulta; gaude, inquam, quia ubique illella es, ubique secura: si tantaris, profici: si humiliaris, erigeris: si pugnas, vincis: si occideris, coronaris. Lib. 4, *Pharisei*, cap. 5.

CASENOVOR. 25. Ipse est innocens, qui nulli nocet. Super *Psalm. LXXXIX.*

S. CYPRIAN. 26. Esse jam inter innocentem innoxium, crimen est. Epist. 2, *ad Donat.*, cap. 7.

27. Innocentia mater est pudicitia. *De bono predicti.*, cap. 2.

28. Noxia est innocentia, quae spouse Christi officit fame. *De singulari. Cleric.*, cap. 20.

DIONYSIUS CARTHES. 29. Absolute loquendo et ceteris paribus innocens plus tenetur Deum amare, plus amatur a Deo, quam peccator conversus. Super *Epist. ad Rom.*, cap. b, art. 8.

GLOSS. INT. 30. Innocentia semper securus est. Super *Job.*, cap. 15.

GLOSS. ORD. 31. Multo utilius est simplicis vita innocentiam cum charitate servare, quam virtutum exterius fulgere miraculis, et interior mentis sorde non expurgare. Super *Proverb.*, cap. 15.

GRATIANUS. 32. Primus innocentiae gradus, est odisse nefanda in *Decret.*, part. 4, dist. 88, can. *Faciens*.

S. GREGOR. MAGNUS. 33. Innocentia non tempore defenditur, sed ratione. Lib. 26, *Moral.*, cap. 2, super illud Job 34: *Tu enim cepisti togam*, etc.

34. Si plerunque Deo grator amore ardente post culpan, quam securitate corpore innocentia. Part. 3, *Pastor.*, cap. 4, admonit. 23.

S. EPIRON. 35. Christiana anima neque manu tantum, aut lingue, sed corde quoque custodit innocentiam. Epist. 14, *ad Celaditanam*.

36. Multi nomen illud absolute atque integre definitum, innocentem, qui ne eo quidem ulli nocet, quo prodesse desinat, quod si est verum, cum dumtem letare de innocentiae conscientia, si cum potes, adjuvare non desinas. *Ibid.*

37. Difficile est pressum nullis innocentiam non dolere, quod se videat inuste sustinere quod patitur. Epist. 34, *ad Julianum*.

38. Innocens inter ipsa tormenta fruatur conscientia securitate: et cum de pena metiat, de innocentia gloriatur. Epist. 4, *ad Demetriad.*

39. Nihil sic placet Deo, sicut simplicitas et innocentia. In *Regula monachorum*, cap. 24, *de Virtute humilitatis*.

40. Innocentia est janua celo. Super *Psalm. LXVII.*

41. Innocentes sanitatem corpori, puritatem cordis, pacem fratris, imitacionem sancti, compunctionem mortuis, auxilium Angelo, pietatem Deo debet. Super 2, *ad Thessalonicens.* 4.

42. Innocentia in tribus consistit: in bona fide, in bono opere, in bona voluntate. Super *Psalm. XLII.*

43. Animae soror, est innocentia. Lib. 4, *Comtemp. de Innocent.*, cap. 1.

44. Sicut contumacia est, celare quod Deo teste commiseris: sic periculosum est, si splendore cultus, innocentiam mentiris. Homil. 2 *de Lapsi prius homini*.

45. Levius est crimen innocentem servituti ad-dicci, sed gravius nihil est ipsum jugulari. Serm. de *Joseph.* vendit.

46. Gaudie innocentia et exulta: tantaris, profici: si humiliaris, erigeris: si pugnas, vincis: si occideris, coronaris. *Prose.*

47. Innocentia in servitute libera est, in pericula tuta: in custodia leta.

48. O innocentia tibi boni parent, mali invident, zelant emul, inimici succumbent: te potentes honorant, suscipiant principes, magnates exquirunt. *Ibid.*

49. Omnim honorum fons atque origo, innocentia est. Homil. 39, super *Matth. Oper.* perf.

50. Innocentia facilius custoditur, quam *JOAN. GESIS* reparatur. Serm. *de Omnibus Sanctis*.

51. Quanto es innocentior, tanto esse servitudo Dei debet ardenter, ut custoditis sanctitatem ubi-

rum gratiarum. Serm. *de Verbis Domini*.

52. Laudabilius est servare innocentiam, quam perdidi recuperare. Serm. 4, *in Ramis Palmer.*

53. Innocentia sola legitima et digna merces *LACT. FIRE.* est immortalia. *De ira Dei*, cap. 23.

54. Nemo egregius est, nisi qui bonus et innocens fuerit. Lib. 5, *de Divin. inst.*, cap. 45.

55. Quid melius, quid charius homini esse debet, quam innocentia? *Ibid.*, cap. 48.

56. Innocentia tanto perfectior est, quanto

illam produxeris ad extremum, morique malueris, ne quid de innocentie ratione minuatur. *Ibid.*

57. Qui nihil patitur, innocentiam servare non potest. *Ibid.*, cap. 23.

58. Nihil sancti et singularis divina majestas aliud ab homine desiderat, quam solam innocentiam : quam si quis obliterit Deo, satis pie religiose littavit. *Ibid.*, lib. 6, cap. 4.

S. LEO I.

59. Quamvis in qualibet tempore innocens sit vita multorum, non adeo tamere de conscientia integritate fidendum est, ut humanam fragilitatem inter scandalum temeritatemque degentem, nihil potuisse arbitrietur, quod loderet eam, incidere. Serm. 6, *Quadragesima*.

SALVIANUS.

60. Maxima accusatrix hominum noxiiorum, est usurpatissima arrogancia. Lib. 4, *de Gubern. Dei*.

61. Augmentum reatus, est innocentiam jactare post culpam. *Ibid.*, epist. 3, *ad Agricolum episop.*

S. THOMAS AQUINAS.

62. Nihil innocentis eo qui est in virtute perfectus. *De perfect. vite spiriti*, cap. 16.

SENTENTIA PAGANORUM.

CICERO.

63. Innocens est diutius, non qui leviter nocet, sed qui nihil nocet. Lib. 5, *Tusc. quest.*

PLINIUS II.

64. Animadverterit Deum ipsum, non tam accurias adorandum precibus, quam innocentiam et sanctitatem letari. In *panegyrico de Trajano Augusto*.

SENECA.

65. Magnum est praesidium in periculis innocentia, et ubique innocentia tuta est. Lib. 3, *Controvers. 16*.

66. Adeo in publicum missa nequitia est, et in omnium pectoribus evolut, ut innocentia non rara, sed nulla sit. Lib. 2, *de Ira Dei*, cap. 8.

67. Sceniorum est innocentia, quam grata mens prosequitur. Lib. 4, *de Benef.*, cap. 22.

68. Ridiculum est odio nocentis innocentiam perdere. *De Moribus*.

69. Vero felicitas innocentis est. *Ibid.*

Vide etiam tit. *Conversatio*, sent. 17; *Honestas*, sentent. 2; *Humilitas*, sentent. 74; *Pravitas*, sentent. 17.

INSIDÆ.

S. BONA.

Definitio. Insidæ sunt investigatio, et consideratione factorum alterius, ut deprehendi possit. In *Speculo anime*, cap. 4.

SENTENTIA PATRUM.

S. AMBROS.

4. Tunc maxime insidiatur adversarius, quan-

do videt nobis passiones aliquas generari, tunc fomites movebunt, laqueos parat. Lib. 1 *Offic.*, cap. 4.

2. Adversarii virtutis, veritati semper insidiantur. Epist. 2, *ad Fratres*.

3. Nullae sunt occultiores insidiae, quam haec, quo latent in similitudine officii. Serm. 2, *Dom. post Pascha*.

4. Non cessat hostis perseguiri, etsi non aperit se, insidiis agit. Tract. 10, super *Evang. Joan.*, cap. 2.

5. Oves Christi, timete insidias luporum. *De cult. agri Dom.*, cap. 7.

6. Diabolus est draco propter insidias; draco oculo insidiat. Homil. 35, *ex Quingua*.

7. Hereticorum insidiae infirmiores queaque et negligenter circumveniente non cessant. Tract. 2, super *Epist. Joan.*

8. Inimici proprium est nocere ad insidiari. S. BASILIS Quest. 176, *Quast. Compendio explicat.*

9. Tentator per vigil hos aceriosius pulsat insidias, quo maximus vident abstinere a peccatis. In suis *Proverbis*, verbo *Tentator*.

10. Detestabilissimum hominem consuetudo est, mala vota tegere, ut latenter ad affectum possint eorum consilia pervenire. Super *Psalm. XVI*, vers. 13.

11. Pas esse in illius corda non potest, qui insidias blandiendo preparat. Super *Psalm. XI*, vers. 10.

12. Preoccupandus est aditus cunctis insidias, ne hostilitatis prior operibus occurrat imprudens. *De Singular. clericorum*, cap. 3.

13. Salutare remedium est in insidias prævenire potius, quam præveniri : anticipare potius, quam anticipari, viris fortibus congruit. *Ibid.*

14. Quanto laboramus, tanto cautiore esse debemus : proficiens enim insidiatur inimicus Homil. 5, *ad Monachos*.

15. Ipsimet plerunque qui alii insidias posuerant, incedunt in laqueum ipsum eundem, quem alii paraverant. In *Euclidat.*, super *Psalm.*, vers. 9, sent. 1.

16. Hostis carnis nostra, quasi castro titenis, regiones spiritus de vicino infestat, et de contermino praesidio insidiatur machinatur. Serm. 16 super *Cant.*, apud S. Bernard., n. 2.

17. Si diabolus aperie jam non est potens, per insidias mordet. Super *Job*, cap. XI.

18. Fit plerunque ut nonnulli insidiae vacantes, aliena vita perversitatis sue laqueos tendant. Lib. 11 *Morel.*, cap. 7.

19. Hostis insidiatur, quo sanctios vigilantes minime superant, eo dormientes pravius impugnat. *Ibid.*, lib. 8, cap. 13.

FRANCISCUS TITELM.

GILLEBERT ANGLUS.

S. GREGOR. THAUMAT.

S. MIRON.

S. GREGOR.

JOAN. GERS. *Definitio.* Instabilitas est vitium, quo quis in eodem statu nescit permanere, sed variabilis est. Part. 4, in *Descript. terminorum*, verbo *Fortitudo*.

SENTENTIA PATRUM.

S. AMBROS. 1. Nihil longevum, nihil stabile in hac terra : et quod est diu, breve est, et magis lubricum. Lib. 10, epist. 82, ad *Vercellensem eccles.*

2. Proculis et mutabilis in utrumque est humana conditio, ut quocumque intenderit, eo propendat et vergat, vel ad virtutem, vel ad illecebrum delictorum. Super *Psalm. XLVII.*

S. ANTONIN. 3. Quanto maius est in honore exterioribus, tanto est instabilior, nisi sustineatur. Part. 2, tit. 8, cap. 5, § 3.

4. Instabilitas mundi : prosperi succedunt adversa; gloriae juvenes senecte frangunt; eruditum robustum corpus conteritur; divitiae pauperes fugit; post gloriam et magnificientiam, adversum rerum impetus surgunt; delicias flagella repellunt: singula gaudia tristitia permixta sunt. Part. 4, tit. 3, cap. 7, § 2.

S. ASTERIUS. 5. Facillime res fluxe luju vita mutantur, et qui hodie clarus et illustris, cras miseratione et ope dignus. *Prose.*

6. Qui in presentia locuples, ac divitiis affluiens, paulo post egere, vixque domi parvum ad victimam habere deprehendit. Homil. de *Economia iniquitatis*.

S. AUGUST. 7. Non est finis miseria, quandiu finis officiorum nostrorum in re instabilis collocatur. Epist. 56, ad *Dioscor.*

8. Quam instabile et transitorum est, quidquid huius mundi amor partur! *De Spiritu et anima*, cap. 49.

9. Nihil est stabile quod infidum est. *De Amicitia*, cap. 24.

S. BASILIUS MAGNUS. 10. Nihil in rebus humanis cerum ac firmum est, nec ad extremum usque dominos comitatur. Epist. 42, ad *Maxim. philosoph.*

11. Homines similes sunt nubeolis, pro ventorum immutacione ad aliam atque aliam aeris partem jactatis. Epist. 82, ad *Patrophil. episc.*

12. Quorū mens ad mutationem propensa est, non est dissentaneum, quin quorum quoque vita non sit ordinata. Apud D. Joan. Damasc., lib. 2 *Parall.*, cap. 4.

13. Nihil in rebus humanis firmum ac stabile est : verum alia quidem ex nihilo ad perfectam magnitudinem progrediuntur, alia autem ad viagorem sumum perduta atque in summam magnitudinem evencta, tacitis rursum decrementis tabes-

cunt ac dissolvuntur. Apud D. Joan. Damasc., lib. 4 *Parall.*, cap. 40.

14. Mens instabilis et inquieta, dum semper nimirum apprehendere quod appetit, desideriorum circumscita, nunquam requiescit. *De Interdono*, cap. 65.

15. Cor vanum, vagum et instabile, dum sicut ductur arbitrio, et divino care consilio, in seipso non potest consistere, sed omni mobilis mobilius per infinita distractur, et huc atque illuc per immurum discutrit. *Prose.*

16. Sibi non concordat, a se dissonat, a se resilit, voluntates alternat, consilia mutat, sollicitus nova, destruit vetera, destruxit redicat, eadem iterum atque iterum mutat et ordinat, quia vult, et non vult.

17. Sicut molendum velociter volvit et nihil respicit, sed quidquid imponitur molit, si autem nihil apponitur, seipsum consumit, et sic semper est in moto, et nunquam requiescit. Lib. *Medit.* cap. 9.

18. In rebus mundi nihil est stabile : immo cras te veniet, quod hodie meum est. Serm. 2, de *Inventione S. Crucis.*

19. Caduca sunt quecumque fixata sunt; nec fiduciam praebeant possidentibus stabilem, que possessiones non habent veritatem. Epist. 2, ad *Donat.*, cap. 40.

20. Planta qua^s assidue transferatur, fructum nunquam edet. Habetur apud D. Joan. Damasc., lib. 2 *Parall.*, cap. 4.

21. Omnis homo in hac vita, p̄m omnibus creaturis, maxime mutabilitati et instabilitati subiectus est. *In Euclid. Super Psalm. XXXVII*, vers. 8.

22. Omnia orta occidunt, aucta senescunt, infirmantur forta, magna minuantur, Super *Ecclesiastis.*, cap. viii.

23. Nemo potest immobili stare, qui mobilia diligit. Lib. 8 *Moral.*, cap. 24.

24. Vita temporalis est instabilitate fluctans, in nocte dies opifatur, in die nox queritur, in algore calor, in estu refrigerium, ante cibum suspitionis, post cibum tribulatio. Super *Septem Psalm. penit.*, in *Psalm. IX.*

25. Nihil in rebus humanis stabile est, natura, nihil plenum, nihil satis, nil quod in eisdem subsistat. Orat. 47, de *Pauerpate.*

26. Presentia fluxa sunt, instabilita tempore, et tanquam in calculorum ludo, alter trajectiuntur et transponuntur. *Ibid.*

27. Humana omnia multum falsi, ac instabilitatis habent. Orat. 25.

28. Natura nihil est in rebus humanis firmum et sequibile ac durable, atque eodem statu ma-

S. BERNARD.**S. GREGOR.****THEOMAT.****S. BIERON.****RUGO A S.****VICTORE.****INGOCARD.****S. IOANNES****CURIOSIT.****S. CYPRIAN.****S. BONAV.****EVAGRIUS.****FRANCIS.****TITEL.****GLOSS. ORD.****MAGNUS.****S. GREGOR.****NAZ.****PRUDENT.****PET. MAG.****RTL. ABRA.****CLUN.****S. THEODOR.****PHIL. JUD.****PROSP.****REGINAM.****GUARD.****REGINAM.****GUARD.****REGINAM.**

INTELLECTUS.

— 320 —

INTELLECTUS.

nihil perpetuum, ac vere existens habent ea, quae
jucunda videntur in hac vita. *Prose.*

60. Non divitiae, non gloria, non imperium,
non corporis valetudo, non forma, non denique
aliud quidquam; sed instabilita et inanitas sunt, et
tangam umbra dissolvuntur. Lib. 2, super *Cant.*
in illud: *Donec aspiret dies, etc.*

61. Instabilitas ad exteriorum sensuum et mem-
brorum, mutabilitatem indicat affectionum, et
interiorum. *De divinis moribus*, cap. *Deus immu-
nabilis.*

SENTENTIA PAGANORUM.

62. Vide quam sit variis vita commutabilisque
ratio, quam vaga voluntatis fortuna: quantae
infidelitates in amicitia, quantae in periculis fuge
proximorum, quantae timiditatis. *Orat.* 38, pro
Milone.

63. Nihil semper floret, etas succedit atata.
Orat. 53, *Philipp.* 41.

64. Omnis instabilis, et incerta felicitas est. Lib.
1, *Controv.*, controver.

65. Numquam id certum et stabile est, cuius in
motu natura est. *De Vita beata*, cap. 7.

66. Quid tam volubile est, quam fornitorum
expectatio, et corporis, rerumque corpus affi-
cientiam varietas? *Ibid.*, cap. 45.

67. Omne quod forlito eventit, instabile est:
et quo altius surrexit, vergit pronius in occasum.
De Brevi. vita, cap. 17.

68. Nihil in te per totum diem quidem certi-
est. In lib. *de Consolat.*, *ad Poliphium*, cap. 29.

69. Nihil non lubricum et fallax, et omni tem-
pestate mobilium: jactantur cuncta et in contrari-
um transire, et in tanta volutatione rerum hu-
manarum, nihil quidquam, nisi mors, certum.
Epist. 99.

70. Maximum indicium est male mentis, insta-
bilis fluctuatio. *Epist.* 420.

71. Nihil stabile, nihil fixum, nihil immobile,
neq; nascentium, nec celestium, nec terrenorum.
De Volunt. divina, cui titulus. *Asclepius*, cap. 11.

72. Bona (que opes humanae vocantur) afflunt
subito, repente dilabuntur: nulla in loco, nulla
in persona stabilibus mixta radiebus consistunt:
itaque neque debent estimari, neque dici bona.
Lib. 6, *dicitur*, *memorabil.* cap. 11.

INTELLECTUS.

6. *BONAV.* *Etymologia*. Intellectus dicitur quasi interior lec-
tus, quia animam informat, animam tranquill-
at et quietat, sicut corpus in lecto pausat. Tit.
6, *Dicte*, cap. 3.

Intellectus est rerum in se vere existentium per-
ceptio. *De Spiritu et Anima*, cap. 38.

Intellectus est rei cupuscumque invisibilis, certa et
manifestata notitia. Lib. 5, *de Consid.* ad Eu-
gen. Pap.

Definitio. Intellectus est dominum Spiritus sancti, DIONYSIUS
per quod anima ea que fidei sunt penetrat,
CARthus.
Epist. ad Colas. cap. 4, art. 1.

Intelligere est cum quadam approbatione ad-
S. THOMAS
judicatis inhereat. Part. 4, *Summa*, quest. 79, AQUINAS.
art. 9.

Intellectus (ut est dominus Spiritus sancti) est que-
dam acuta perspectio divinorum. 2, 2, quest.

49, art. 2.
Intellectus est lumen, quo Deus infundit anime. ARISTOTEL.
3, *Rhetor.*

SENTENTIA PATRUM.

1. Intellectus noster pretiosus thesaurus est: S. AMBROS.
si terrenus intellectus fuerit, si fragilis, heretica
eum tinea, et impietatis erugo consumet. Super
Psalm. cxviii, serm. 12.

2. Sicut instrumenta artis cum non exercentur,
diu hebetantur, et rubiginosum contrahentia des-
truntur: ita et intellectus hebetatur, si torpe-
cat desida. Part. 1, tit. 3, cap. 4, § 2.

3. Abstinentia intellectus acuit. Part. 4, tit. 4,
de Temperant., cap. 4, § 1.

4. Sicut per luxuriam absorbetur intellectus, et
per gulam hebetatur, et per rixam offuscatur: ita
per castitatem supra se elevatur, per abstinen-
tiam acutum, et per patientem quietatur. Part.
4, tit. 10, cap. 5, § 2.

5. Intellectum nobis tribuit Deus, ut ejus S. ANTONIUS
cognitio voluntate, quod bonum est, operemur.
AERIAS.
Serm. *de Vanitate mundi*.

6. Nemo recte intelligit, nisi accepterit spiritum S. AUGUST.
intellectus. Epist. 105, *ad Sixtum*.

7. In homine nihil potest esse praestans in-
tellectus, nec quisquam qui non intelligit, dis-
cet; et omnis qui discit, intelligit; et omnis qui
intelligit, benefacit. Lib. 1, *de Lib. arbit.*, cap. 1.

8. Intellectus congruit mundi corde, tanquam
purgato oculo, quo cerni possit quod corporeo
oculus non vidit. *De serm. Dom. in monte*, lib. 1.

9. Intelligere magna et honesta, vel etiam di-
vina, beatissimum est. *Prose.*

10. Intelligere autem superflua, nihil nocet,
sed forsan discere nocet, cum tempus necessa-
riorum occupatur.

11. Non intelligere vero noxia, sed facere ut
pali miserum est. *De utili. credendi*, cap. 11.

12. Quod intelligimus, debemus rationi; quod

INTELLECTUS

— 321 —

credimus, auctoritati: quod opinamur, errori.
De utili. credendi, cap. 11.

13. Intellectus spiritualis, credentes salvum fa-
cit, et ubi non intelligit, tenebre ignorantiae
sunt. Super *Psalm.* xxxii, concion. 4.

14. Prevalit intellectus, et tarde sequitur, et
aliquando sermo deficit, ubi etiam intel-
lectus proficit. *Ibid.*, tract. 49.

15. Animam habere et intellectum non habere,
hoc est, non secundum eum vivere, bestialis est
vita: est enim in nobis quidam bestiale, quo
in carne vivimus, sed intellectus regendum est.
Prose.

16. Motus anime secundum carnem, se mo-
vents, et in delicias carnales immoderate diffluere
eupantis, regit intellectus.

17. Cum autem ordinata vita est, intellectus
animam regit, ad ipsum animam pertinet: non
enim aliquid aliud est quam anima, sed aliquid
animus est intellectus. Tract. 45, super *Evang.*
Joan.

18. Intellectus mereces est fidei; ergo noli que-
re intelligere ut credas, sed crede ut intelligas.
Ibid., tract. 29, cap. vi.

19. Quaeunque intelligimus, intellectus intelligi-
mus, et ipsum intellectus, unde nisi intellectus
non intelligimus. *Ibid.*, tract. 47, cap. x.

20. Fides meritis est, intellectus premeritis.
Ibid., tract. 48, cap. x.

21. Intellectus purus et simplex, inexdens ra-
pidi voluti, ad ipsum pervenit. Conditorum an-
gorum, et animalium, et omnium rerum. In *Medi-*
dit., cap. 27.

22. Non potest dici solus intellectus, nisi ope-
rante memoria, voluntate et intellectu. *De Verbis*
Dom. serm. 63.

23. Omnis anima nullo corporis sensu, sed solo
intellectu percipi potest. *De duob. animalib.* cap. 2.

24. Intellectu colligimus, ad quae sensus nostri
penetrare non possunt. *De decem Categor.* cap. 5.

25. Sensus corporis quaeunque attingimus,
forinsecus nobis offeruntur: quod autem intel-
lectu capit, intus apud animum est. *De utili.*
cred., cap. 13.

26. Intellectu fides aditum aperit, infidelis
claudit. *Epist.* 3.

27. Quandiu parvus et infirmus est intellectus
homini, divina debet credere veritati. *Epist.* 46,
quest. 2.

28. Nihil salubrissima fides credit, quia nihil ve-
rius intellectus inventit. *Epist.* 105.

29. Ora fortiter, ut det tibi Deus intellectum.
Epist. 222.

30. Apud Deum purus intellectus est, sine stre-
tione. *Tom. II.*

INTELLECTUS

contra Monach. cap. 9.

31. Non distas a pecore, nisi intellectu. *Tract.*3, super *Joan.*32. Intellectus animam regit. *Ibid.*, tract. 45.

33. Aliquando sermo deficit, ubi etiam intel-
lectus proficit. *Ibid.*, tract. 49.

34. Gradus pietatis est fides, fidei fructus intel-
lectus. *Ibid.*, tract. 22.

35. Oculus carnis alia videt, se non potest, intel-
lectus autem et alia intelligit, et scipsum. *Ibid.*,
tract. 47.

36. Justitia ad fidem, ad sapientiam vero in-
tellectus pertinet. Lib. 22, *contra Faust.* cap.
53.

37. Erroris preoccupatio impedit veritatis in-
tellectus. Lib. 2, *de Nuptiis*, cap. 23.

38. Verus sunt que intelliguntur, quam ea
que sensuntur. *De diab. animalib.*, cap. 2.

39. Omnis qui discit, intelligit, et omnis qui
intelligit, bene facit. Lib. 1, *de Lib. arb.*, cap. 1.

40. Letatetur qui intelligit, patienter ferat qui
non intelligit: quod non intelligit ferat, et ut in-
tellectus differat. Homil. 32, ex *Quinq. Homil.*, cap.
6.

41. Intelligebas heri modicum, intelligis hodie
ampius, intelliges cras multo amplius. *Tract.*
super *Joan.*

42. Noli querere intelligenter credas, sed creda
ut intelligas. *Ibid.*, tract. 29.

43. Qui male intelligit, non intelligit. *Ibid.*,
tract. 97.

44. Quod intelligo, id etiam credo: at non
omne quod credo, etiam intelligo; omne autem
quod intelligo, scio, non omne quod credo. *De*
Magistro, cap. 2.

45. Quidquid intelligibile non est, intelligi non
potest. *Epist.* 208.

46. Bonum intellectum habet, qui quod recte
intelligit, facit. In suis *Proverb.*, verba *Bonum*.

47. Duo sunt, que in nobis purganda sunt, in-
tellectus et affectus: intellectus ut noverit, af-
fectus ut velit. Serm. 3, *Ascens.*

48. Affectu intellectus, et intellectu affectui re-
pugnante, vita infernalis est. Serm. 6, *de Ascens.*

49. Anima nostra oculus, intelligentia est.
Serm. 3, *Assumpt. B. M.*

50. Intellectus est fructus fidei. *Epist.* 18, *ad*
Petrum Cardinal.

51. Intellectus rationi innititur. Lib. 5, *de Con-
sid. ad Eugen. Pap.*

52. Intellectus si signata fidei tentet irrumpare
reputatur effractor et scrutator maiestatis. *Ibid.*

53. Verus intellectus certam habet non modo
veritatem, sed et notitiam veritatis. *Ibid.*

21

V. BEDE.

S. BERNARD.

S. BONAV.
54. Intellectus humanus sine radi fideli, circa
divina est quasi cecus. *De Itiner. aeternit.* itin. 6,
dist. 5.

S. GREGOR.
MAGNUS.
55. Neque hoc est sapere, quod intelligere :
qua multi eterni quidem sapient, sed haec in-
telligere nequaquam possunt. *Lib. 4 Moral.*,
cap. 16.

56. Intellectus in eo quod auditus penetrat, te-
nebras mentis illustrat. *Ibid.*

57. Lumen intelligentie humilitas aperit, su-
perbia abscondit. *Ibid.* lib. 25, cap. 41.

58. Intellectus cum intendit, ejus in Deum ar-
dentior affectus aperitur. *Ibid.*, lib. 20, cap. 22.

59. Bonum intellectus quod accipit, cum tot
difficultatibus vir custodire curandum est, ne
otio torpeat, et ne in exercitatione operis vita
clationis evanescat. *Ibid.*, lib. 22, cap. 3.

60. Minus est recte intelligere, nisi studeat quis
recte intellecta morum honestate compleare. In
Septem. Psalm. novit., super *Psalm. vers. 10.*

61. Habens intellectum, curat omnime na-
turalia. *Homil. 9. super Evang.*

S. HIERON.
62. Infinita stultitia est, non intellexisse de ma-
gis non intellectus velle firmare. *Super I. ad Tim.*
cap. 1, in illud : *Quidam aberrantes*, etc.

HUGO A. S.
VICTORE.
63. Magistra intelligentie, experientia est. *Lib.*
7, super cap. 7, *Celestis hierach.*

64. Cavendum est, non intellectus nimis alta sa-
piat, non levitate subtilitatis a veritate discedat.
De anima medicina, cap. 2.

HUGO CARD.
65. Intellectus noster est sponsus summa veri-
tatis, ex quorum conjunctione generatur nobilis
prole honarum cogitationum. *Super Prov.*,
cap. 2.

S. LEO I.
66. Quid laborat intellectus, ubi est magister
aspects ? *Epist. 72. ad Juvenal. episc. hiesrosol.*

PETR. CELL.
67. Nihil charius intellectus ; sed si depravatus
fuerit in homine, quid perniciosius? *De Paulus*,
cap. 14.

PHILIP JUD.
68. Intellectus est corporeae regionis rex.
Agricola.

69. Semper intellectus dux est sensu, sicut in-
telligibile sensibili. *Lib. Quod mundus sit incor-
ruptionis*.

70. Intellectus purus inculpansque, purificans
perfectis virtutibus, ipsa est tota Deo grata et
sanctissima hostia. *Lib. 4. de Victimis*.

S. PROSPER.
71. Bonum intellectus habet, qui quod facien-
dum est, recte intelligi et facit. sent. 13.

S. REMIGIUS.
72. Quanto intellectus in affectum operis veri-
tutis, tanto amplius innovatur. Super *Epist. ad Rom.*
cap. 12, can. 2.

ARISTOTEL.
73. Ipse intellectus non subsistit in essentia

sua, sed indiget labore, lumineque sursum im-
misso ad consistentiam promotionemque. *Lib. 7.*
Theolog., cap. 6.

74. Intellectio ita se habet intellectui, ut di-
turna intellectus firmet deputetque, quatenus
est intellectus. *Ibid.*, lib. 11, cap. 2.

75. Intellectus non prius habebis, quam intel-
lexeris te habere. *Sent. 323.*

Vide etiam tit. *Fides*, sent. 34; *Inmunda*,
sent. 8; *Ratio*, sent. 96; *Sapientia*, sent. 71.

INTENTIO.

Etymologia. Intentio dicitur, quasi interior actio.
Definitio. Intentio est motus quidam voluntatis in
finem ultimum, secundum quod ordinatur in
ipsum finis proximus. *Super 2. Senti.* dist. 39,
art. 4.

Comparatio. Sicut sensus visus carnis sensibus
praestat, sic intentio omnibus virtutibus divi-
nior est. *De Orat.*, cap. 44.

SENTENTIA PATRUM.

1. Penes mentis intentionem summa potestas
est, membra in opus movendi, vel ab opere colli-
bendi. *Lib. 42. de Trinit.*, cap. 12.

2. Ad divina eruditus explicanda, limitior ac-
cedat intentio. *Ibid.*, lib. 18, cap. 4.

3. Sapientia alter habet species facti, et aliter
animis faciens. *Lib. 3 Confess.*, cap. 9.

4. Bonus opus intentio facit, intentionem fi-
des dirigit. *Super Psalm. xxxxi*.

5. Tunc est vera opus bonum, cum a charitate
iaculat agentis intentio, et tanquam ad locum
sum rediens, rursus in charitate requiescat.
De Catechiz. rul., cap. 41.

6. Diversa intentio, diversa facta facit. *Tract.*
7, super *Epist. Joen.*

7. Interest plurimum qua causa, quo fine, qua
intentione aliquid fiat. *Contra Mendac.*, cap. 7.

8. Cogitatio in memoria est, affectio in volun-
tate, intentio in ratione consistit. *Serm. de Tri-
plici iudicio*.

9. Facies animae intentio est. *Serm. 4. super
Cart.*

10. Duo ad intentionem necessaria requiri-
untur : res et causa, id est, quid intonatur et propter
quid : et ex his sane duobus, anima vel decor,
vel deformitas judicatur. *Ibid.*

11. Intendere non in Deum, sed in seculum,
secularis anima est. *Prose*.

12. Intendere quasi in Deum, sed non propter
Deum, hypocrite plane anima est.

13. Intendere in alium, quam in Deum, tamen

SIXTUS
PHILOSOPH.

S. THOMAS
AQUINAS.

GLOSS. INT.

GLOSS. ORD.

48. Consueco teipsum semper respicere ad Deum. *Ibid.*, sent. 425.
Vide etiam tit. *Actio*, sent. 75; *Devotio*, sent. 29; *Evaugatio mentis*, sent. 22, 38; *Finis*, sent. 20, 24; *Misericordia*, sent. 97.

INTERCESSIO.

SENTENTIA PATRUM.

S. AMBROS.

1. Quo major est, eo maiora sunt querenda suffragia. Lib. 1, de *Punit.*, cap. 8.
2. Sanctorum quo maiora merita, eo tutior sumt patrocinia. Lib. 10, Epist. 85, ad *Sororem suam*.

3. Licet universi Sancti omnibus suis intercessioneis prosint, specialist illi tamen pro nobis intervenient, qui et supplicia pertulere pro nobis. Serm. 77.
4. Apud domesticos Dei tantum intercessiones promeruerit quantum venerationis impenderis. Serm. 93.

5. Non clauditur locis, quod diffunditur meritis: invocasti: ubique te exaudit ille, qui honoretur in Marte. *Ibid.*

6. Magnus Dominus, qui aliorum merito, ignoscit aliis: et dum alias probat, alias relaxat erata. *Prose.*

7. Cur apud te homo collega non valeat, cum apud Deum servus, et interveniendi meritum, et ius habeat impetrandi?

8. Disce qui judicas agnoscere, disce qui ager es impetrare: si gravium peccatorum diffidis veniam, adhuc precatores, adhuc Ecclesiam, que pro te precutur, cuius contemplatione, quod tibi Dominus negare posset, ignoscit. Lib. 5, super *Luc.*, cap. 5, in illud: *Quorum fides ut vidit*.

9. Nulli minimi dum congregantur unanimis, sunt magni: et multorum preces impossibile est ut non impetrant. Super *Epist. ad Rom.*, cap. xv.

10. Si pro te roges tantum, pro te solus rogas: si pro omnibus roges, omnes pro te roghunt. Lib. 1, de *Cain et Abel*, cap. 9.

11. De quocunque pessimo in hac vita constiituo non est desperandum, nec pro illo imprudenter oratur, de quo non desperatur. Lib. *Re tract.*, cap. 19.

12. A familia Christi oratum est pro Petro, oratum est per Paulum; et nos in ejus familia esse gaudentur, et incomparabiliter plusquam Petrus et Paulus orationum fraternalium auxilii indigemus. Ep. 421, ad *Prothom.*, cap. 16.

13. Sum verecundior cum pro aliis intercede, cum vero pro teipso, tanto liberior, quanto ami-

cior; quia tanto amicior, quanto fidelior. Epist. 52, ad *Macedoniam*.
14. Officium Sacerdotii est, intervenire pro reis. Epist. 54 ad *Macedoniam*.
15. Ideo compellimus humani generis charitate intervenire pro reis, ne istam vitam sic finiant per supplicium, ut ea finita non possint finire supplicium. *Ibid.*

16. Tanto sunt intercedentium, et parentium beneficia gratiaria, quanto peccantium justiora supplicia. *Ibid.*
17. Hoc Deus bonus iudicavit, ut orationibus humilium dignaretur salutem prestare sublimum. In *Enchirid.*, cap. 403.

18. Sancti nobis faciunt et nos adjuvant. *De Civit. Dei*, lib. 10, cap. 25.

19. Non sanae populari fructuosa inventur memoria Sanctorum, cum eorum intercessione iuvatur infirmitas nostra. Serm. 2, de *Omnibus Sanctis*.

20. Sanctus, qui potens in terra fuit, potentior est in celis: si dum hic vivetur, misericordia est peccatoribus et oravit pro ipsis; nunc tanto amplius, quanto verius agnoscat misericordia nostras, orat pro nobis Patrem. *Prose.*

21. Beata enim illa patria charitatem Sanctorum non immutat, sed augmentat.

22. Neque quia sanctus impossibilis omnino, ideo et incomprensibilis factus est: sed nunc potius induit sibi viscera misericordiae, cum ante fontem misericordiae existit. Serm. 155, *Vigil. sancti Petri et Pauli*.

23. Habet usus virorum fidelium, ut Sanctos qui cum haec vita decesserunt, pro se Domini num orare rogent. Super *Psalm. 134*.

24. Irrita pro se reddit vola supplicantium, CASSIODOR. quisquis non reliquit consortia peccatorum. Super *Psalm. IV*.

25. Plus valet unus Sanctus orando, quam innumeri peccatores prelizando. Super *Nun.*, cap. xxxi.

26. Qui mundi voluptate superatur, Sanctorum GLOSS. INT. suffragis et fraternalis orationibus indiget. Super *1. Regy.*, cap. 3.

27. Tempestivis intercessionibus, non solam cedere nos, sed etiam delectari oportet. *Ibid.*, cap. 25.

28. Frustra quis pro illo orat, qui fratris debitam charitatem negat. Super *Ecclesiastic.*, cap. 28, in illud: *Quis exorabit? etc.*

29. Quisquis pro aliis intercedere nititur, sibi GLOSS. MAGNUS. potius ex ipsa charitate suffragatur. Lib. 35 *Moral.*, cap. 8, super illud *Job. 42*: *Suscipit Dominus faciem Job.*

30. Si homo apud hominem de quo minime

præsumit, fieri intercessor erubescit: qua mente apud Deum intercessions locum pro populo arripit, qui familiariter se ejus gratiae esse per vita merita nescit? In *Pastor.*, part. 4, cap. 2.

31. Ne is, quem crimen depravat proprium, intercessor fieri appetat pro culpis aliorum. *Ibid.*

32. Cum is, qui displiceret, ad intercedendum mittitur, irati animus ad deteriora provocatur. *Ibid.*

33. Ante probandus est, qui populi intercessor assumitur. Lib. 7, ex *Registr.*, indic. 2, epist. 110, ad *Syagrium*, cap. 110.

34. Tanto ponitens pro semetipsa excludi remittere, quanto devote pro aliis intercedit. Lib. 35 *Moral.*, cap. 7.

35. Qui indignum Deo se facit, dignum intercessorem exigit: ut alieni precibus expiatur, qui propriis mundari non posse cognoscit. Lib. 2, in *1 Regy.*, cap. iii, super illud: *Un' oretrum pro eo.*

36. Habens loquendi locum apud divitem, damnationem pro retento talento timeat, si cum vallet non apud eum pro pauperibus intercedit. Homil. 9, super *Evang.*

37. Cuncti liquido novimus, quia cum is qui displiceret ad intercedendum mittitur, irati animus ad deteriora provocatur. Part. 4, *Pastoralis*, cap. 2.

S. BERNARD. 38. Si Apostoli et Martyres adhuc in corpore constituti possunt orare pro ceteris, quando pro se adhuc debent esse solliciti, quanto magis post coronas, victorias, et triumphos? Epist. 6, *advers. Vigil.*

EUGO CARD. 39. Sanctos adjutores tuos in afflictione non invenies, quos habere socios in prosperitate non luisti. Super *Job*, cap. v.

40. Janua coeli, est sanctorum suffragia. Super *Psalm. 77*.

41. Hee est efficacissima apud Deum intercessio, scilicet misericordiarum ostensio. Super *Prov.*, cap. 16.

S. JOANNES CERTOSI. 42. Ubi misericordia non habet locum, nec intercessio valet. Homil. 52, super *Math. Oper. imperfect.*

43. Quando quod ex nobis est simul affirmatur, et accedit intercessio Sanctorum, plurimum nobis conferit. *Prose.*

44. Quod si ipsi negligentes simus, et spem in illis solis collocemus nostrae salutis, nihil amplius nobis prodest: non quod infirmi sint justi, sed quia propter nostram desidiam, nos ipsos perdimus.

45. Et ut discas, quod quando negligentes sumus, etiam si justi sint, qui pro nobis orant,

etiam Propheta nulla nobis inde flet utilitas.

46. Illi enim suam virtutem et per hoc demonstrant, nobis autem nulla erit utilitas propero mites nostros.

47. Id scientes dilecti, configiamus ad Sanctorum preces, et oremus ut pro nobis intercedant: sed non illorum precibus tantum confidamus sed et ipsi nostra, ut oportet, dispensemus recte, et ad meliora semper convertamur.

48. Peccatorum maculas purgemu, atque sic Sanctorum precibus nos commendemus. Homil. 64, super *Gen.*

49. Habent vim pro nobis, et quidem maximam, orationes supplicationesque Sanctorum: sed cum cum nos penitentiam egerimus, et meliores reddemur. Homil. 5, super *Math. Oper. imperf.*

50. Non oportet nos totum Sanctorum orationibus committentes, otiosos esse: nam plurimum potest et magna est precatio, que pro nobis fit, sed quando et nos cooperarim. Homil. 5, super *II Thess.*

51. Qui pro inimicio orat, pro se magis, quam pro ipsis orare cognoscitur. Homil. 6, super *I Tim.*

52. Quanto plus intercesserimus pro inimicis nostris, tanto gloriosius Sancti Dei intercedent pro nobis. In cap. 4, *Regul. S. Bened.*, verbo *Ille*.

JOAN.
TRITH.S. LAURENT.
JUSTIN.

53. Omnino Sanctorum patrocinii indigemus, eorum praecipue quos elegit Christus, commen- datus gratia, suscepit et gloria. Serm. de *S. Bor- tholon.*

54. Nemo sane est, quamvis sanctus, quamvis sit justus, qui Sanctorum non indiget patrocinio. Serm. de *S. Marco*.

55. Nequaque humani generis iniquitates tam exanimantes sustineret Omnipotens, si non Sanctorum intercessionibus defleceretur. *De Obedient.*, cap. 24.

56. De sanctorum Petri et Pauli meritis et vir- tutibus, nihil diversum, nihilque debemus sen- tiri: discretum: quia illos et electio pares, et la- bor similes, et finis fecit aequales. Serm. 4, in *Natali sanctorum Petri et Pauli*.

57. Sic ut et nos experti sumus, et nostri pro- bavero maiores credimus atque confidimus inter omnes labores istius vita, ad obtinendam misericordiam Dei, semper nos specialium patronorum orationibus adjuvando. *Ibid.*

58. Nihil conferit precatio justi cum is cui ne- cessaria est, magis delectatur peccatis, quam vir- tutibus. Centur. 3, de *Vir. et vitiis*, cap. 81.

59. Tunc vere erimus de tua charitate felices.

S. LEO I.

MAXIMUS
MART.

S. PAULIN.

PET. BLES. si obfines ne simus a tua charitate dissimiles. Epist. ad Florentium, episc.

60. Singulare est Beate Virginis auxilium, et quasi e quadam sublimi fastigio pro nobis intercedit. Serm. 23, de S. Maria Magdal.

61. Male pro aliis se constituit intercessorem, qui in seipso judicem offendere non timuit. Prose.

62. Temerarius est, qui patronum in eo negotio se exhibet, in quo et ipse patrono indigit. Ibid., serm. 38.

SALVIANUS. 63. Si quis pro iminico intercedere cogit, facit tamen ore non mente: prestat quidem vocis officium, sed animi non mutat affectum: ac per hoc, etiam si pro adversario suo orare se cogit, loquitur, non precatur. Lib. 3, de Gubern. Dei.

S. THOMAS AQUINAS. 64. Quanto Sancti, qui sunt in patria, sunt per certitudinem charitatis, tanto magis orant pro viatoribus, qui orationibus juvari possunt. Lib. 2, quest. 83, art. 2.

65. Melius est sanctos devotis precibus et lacrimis exorari, et eorum gloriis suffragia humili mente implorare, quam eorum secreta vana inquisitione perscrutari. Lib. 3, de Init. Chr., cap. 58, sect. 7.

66. Melior est unius Sancti oratio, quam omnium specularium amicorum visitatio. De discipl. Clastr., cap. 15.

67. Occurrentum est semper Dei amici, et incessanter supplicandum, ut sancte intercessiones possimus obtinere suffragium: quis apud justum iudicem locus erit venire, si amici Regis nescias supplicare? Homil. 45.

68. Studiose expetenda sunt suffragia patronorum, quibus solis datum est irascentis Domini animos nosse mollire, et iracundiam temperare: in magna domo post dominum, secundus est semper gradus amicorum. Prose.

69. Soli sunt, per quos apud Dominum et suggerendi liber locus, et impetrandi facilis prebeat accessus.

70. Peculiai itaque venerationes excolenda nobis est memoria Sanctorum, ut januam salutis aperiant, et in notitiam Domini desideria nostra pervenire faciant servitutis.

71. Magna securitas est portio, in rebus asperis de domo regis habuisse suffragium: nam decrescit quadammodo invidia criminis, ubi reus ad amicitias regalis familie corpori pertinere.

72. Ita sine periculo homo vitam transigit, si sit qui apud Dominum negligentiam peccatoris excusat.

73. Nemo est, cui non opus sit potentioris

(etiam in maxima securitate) suffragium: nam quavis aliquos in hoc numero fides probata sacrificet; opus tamen est, ut sit qui ipsam fidem Domino supplici intercessione commendet.

74. Nec enim tam fortior ivenias, ut non egeat auxilio fortioris.

75. Sic ut bene sub scuto militatur, ita tuto testibus sub patrono res agitur.

76. Ubi quavis immineat pena, si sit qui intercedat, non dubie obnoxia legibus donatur iniuria.

77. Quis modus potest esse mortis, si cum iudeo sententia feriat, non sit qui reo supplici intercessione subveniat? Ibid., homil. 45.

SENTENTIA PAGANORUM.

78. Multi precati non carcerarunt ope animarum a corporibus ad mundum alium reversarum. Lib. ARISTOTEL.

1. *Theolog.*, cap. 4. 79. Ad diuos adeucto casie, pietatem adhibent: CICERO.

qui securi facit, Deus ipse vindex erit. Lib. 2, de Legibus.

80. Intercessor rei male, salutaris civis est. Ibid., lib. 3.

81. Boni viri adjuvare nos possunt: non tantum qui sunt, sed et qui fuerint. Epist. 52.

82. Qui hominum curam gerit, et orat Deum pro eis, iste vere a Deo esse putandus est. Sent. 355. PHILOSOPH.

83. Cultoris Dei est, orare Deum pro salute hominum. Ibid., sent. 360.

Vide etiam tit. *Civitas*, sent. 64; *Martyrium*, sent. 32; *Multitudo*, sent. 17; *Sacerdos*, sent. 40.

INTERROGATIO.

Definitio. Interrogatio est aliquid scire vello, CASSIODOR.

quod nesciebatur. Super Psalm. II, vers. 4.

SENTENTIA PATRUM.

4. Est humani affectus hec consuetudo, ut interrogemur sepiissime quod videmus. Lib. 9, epist. 76, ad Stadium.

5. Versuta interrogatio, arguta responsio. Lib. 8, super Luc., cap. xviii, in illud: *Interrogavit eum quidam princeps.*

3. Deus cum interrogat, non manum. Homil. 9, S. AMBROS.

ex Quinqueginta Homil. 9.

4. Arbitror non judicem fieri eum, qui rogatur ut interroget aliquem, et quod ei responsum fieri rescribere dignetur. Epist. 169.

5. Interrogans aliquando quod nescimus, audire volentes ut discamus: aliquando interrogamus quod scimus, scire volentes utrum et ille

sicut quem interrogamus. Tract. 24, super Joan. nem.

6. Inter percontacionem et interrogacionem: veteres interesse dixerunt, quod ad percontacionem multa responderent possunt; ad interrogacionem vero aut non, aut etiam. Lib. 3, de Doctr. Christ., cap. 3.

7. Interrogatio ignorantiam habet. *De quinque heres.*, cap. 4.

8. Hierofaci inquisitionibus non intendunt veritatem assequi, sed victores videri. Super Job, cap. vi.

GLOSS. INT. 9. Interrogat Christus, quid scriptum est? ut ex suis responsis justificetur vel damnetur. Super Luc., cap. x, in illud: *In lege quid scriptum est?*

10. Quare Christus, qui scrutor est cordium, nihilque ignorat, interrogat? non hoc facit ut discat sicut nos, sed ut doceat et manifestet aliorum fidem. Super Joan., cap. 24.

11. Nihil est quod responderi valeat aparte rationi. Lib. 3 *Dialogi*, cap. 15, *versus Nihil.*

12. Sicut ignorantia unius aliquando multis obesse solet: sic unius interrogatio, multis prodesse. Serm. in *Octava Pent.*

S. HIERON. 13. Si quid ignoras, si quid de Scripturis dubitas, interroga enim quia tua commandat, exsasitetas, fama non reprobat. Epist. 22, ad Euseb.

HUGO A. S. 14. Tribus modis interrogat nos Deus: promulgatione precepti, injectione flagelli, revelatione secreti. Lib. 3 *Miscellana*, codic. 2, tit. 73.

HUGO CARD. 15. Tribus modis interrogat nos Deus: flagello, prescepto, exemplo. Prima interrogatio, respondetur per patientiam; secunda, per obedientiam; tertia, per sapientiam. Super Job, cap. 38.

16. Interrogatio facta per Numquid, supponit frequenter negativam: facta autem per Nonne, supponit affirmativam. Super Psalm. lxxv.

17. Non aliud desideris tuus interrogatorium scire, quam quod necessarium est scire: neque nimis etiam de necessariis inquiras, aut subtilius valere. Super *Ecclesiastes*, cap. viii.

S. JOANNES CHRYSOST. 18. Ubi "misericordia flagitatur, interrogatio cessat. Homil. 2, super Psalm. L.

19. Hypocrita simplicissimus est interrogator, sed malignissimus insidiator. Homil. 42, super Math. Oper. imperf.

20. Interrogans quicunque proposito, primum rationem exponamus, postea auctoritatem: ut ratione quidem eos placemus, auctoritate confirmemus. Quoniam calumniatores convincere oportet, interrogatores autem docere. Homil. 42, super Math. Oper. imperf.

21. Non meretur audire veritatem, qui fraudu-

lenter interrogat. Super *Prolog. Regal. S. Benedicti*, cap. 2, text. 16.

22. Tace usquequo interrogaris, non loquaris nisi interrogatus, interrogatio os tumum aperiat. Lib. 2, de *Syman.*, cap. 8.

23. Interrogat liberenter, et atdi tacens verba SANCTORUM. Thomas a Sanctorum. Lib. de *Init. Christi*, cap. 5, KEMPIS. sect. 2.

SENTENTIA PAGANORUM.

24. Facilius est interrogare, quam respondere. PLATO. Lib. 4, *Republ.*

25. Solent testes in reos, non in damnatos interrogari. Lib. 1, epist. 5 ad *Vacuum Romanum*.

26. Ego ne interrogare quidem fas puto, de quo pronuntiari est. Ibid.

27. Requiranti facile responde, contemnenti facile code. *De Quatuor virt.*

INVENIRE.

SENTENTIA PATRUM.

1. Nemo invenit, nisi qui ante quesierit. Lib. 5, super Luc., cap. xi, in illud: *Cui simile astimabo! etc.*

2. Anima avertens se a luce justitiae, quanto magis querit quod inveniat contra justitiam, tanto plus a luce repellitur, et in tenebrosa demeneretur. Super Psalm. lxiiii, vers. 6: *Scrutati sunt iniquitates, etc.*

3. Quod difficiliter queritur, solet dulciter inveniri. Super Psalm. cii.

4. Deus difficile invenitur ubi sit, sed multo difficilius ubi non sit. *de Speculo*, cap. 32.

5. Quicunque aliquod inveniatur, ei qui perdit sine ulla dilatatione restitutus. Homil. 9, *ex quinqueginta homin.*

6. Quicunque rem eniunscunt inveniatur, tanquam alienum citro restitutum: quia sine dubio si ipse et perdidisset, hoc sibi de alio fieri voluerat. Ibid.

7. Si quis inveniat in via alienum saculum solidorum, debet reddere; sed nascit cui: se excaustus ignorantie, si non dominetur avaritia. Ibid.

8. Si quid invenisti et non reddidisti, rasputisti: quantum potuisse fecisti; quin plus non invenisti, id est non rapisti. *Prose.*

9. Qui alienum invenisse negat, si posset et tolleret: si non tollis, timor te cohibet, non bonum facis, sed malum mutuis. Deus cor interrogat, non manum. Ibid.

10. Irrat omnis qui semper querit, nec inventit. Lib. 4, contra *Academicos*, cap. 4,